

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Pastuszko

w sprawie ze skargi D. R.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi w sprawie o sygn. I As 6/25,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 19 września 2025 r.:

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. umarza postępowanie w przedmiocie wniosku o zwolnienie
od kosztów sądowych w całości.**

[D.Z.]

UZASADNIENIE

W dniu 2 lipca 2025 r. D.R. (dalej: „skarżący”) wniósł do Sądu Apelacyjnego w Łodzi skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie prowadzonej przez Sąd Apelacyjny w Łodzi polegającą na nie rozpoznaniu w ustawowym terminie wcześniejszej skargi dotyczącej przewlekłości postępowania przed Sądem Okręgowym w Łodzi. Pismem z 11 września 2025 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi przekazał ww. skargę do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

W przedmiotowej skardze skarżący wniósł o:

1. zasądzenie na swoją rzecz od Skarbu Państwa Sądu Apelacyjnego w Łodzi kwoty 40 000 zł;
2. zwolnienie od kosztów sądowych należnych od skarżącego w niniejszej sprawie.

W uzasadnieniu skargi skarżący wskazał, że upłynął wielomiesięczny okres od złożenia skargi, która zgodnie z ustawą powinna zostać rozpoznana w ciągu 2 miesięcy. Podniósł także, że „do dziś nie wydano żadnego postanowienia, nie poinformowano skarżącego o terminie ani o dalszym toku sprawy, co oznacza faktyczną beczynność sądu”. W ocenie skarżącego naruszone zostały: art. 45 ust. 1 Konstytucji R.P – prawo do sądu, art. 6 ust. 1 EKPCz – prawo do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie i art. 13 EKPCz – prawo do skutecznego środka odwoławczego.

W treści skargi skarżący zawarł również wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych należnych od skarżącego w niniejszej sprawie.

Postanowieniem z 4 marca 2025 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie o sygn. I As 6/25 oddalił skargę skarżącego na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Łodzi w sprawie o sygn. XII C 617/22. Odpis postanowienia został doręczony pełnomocnikowi skarżącego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych

i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Według art. 6 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość skarga powinna zawierać: 1) żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy oraz 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie.

Stosownie do art. 9 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, skargę niespełniającą wymagań przewidzianych w art. 6 ust. 2 sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca bez wzywania do uzupełnienia braków.

Mając na względzie powyższe regulacje, Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że skarga spełnia tylko wówczas wymagania formalne przewidziane w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o skardze na przewlekłość, jeśli skarżący wniesie żądanie o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie, którego skarga dotyczy, a ponadto w uzasadnieniu skargi szczegółowo określi, w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy, tj. w sposób precyzyjny przedstawi konkretne działania bądź zaniechania sądu rozpoznającego sprawę, które w konsekwencji doprowadziły do zwłoki (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 czerwca 2005 r., III SPP 103/05; 21 lutego 2007 r., III SPP 5/07). Bez podania powyższych okoliczności nie jest możliwa merytoryczna ocena skargi.

Przekładając powyższe na realia przedmiotowej sprawy, należy podkreślić, że skarżący w treści skargi nie wysunął żądania stwierdzenia przewlekłości postępowania, ani nie przytoczył okoliczności, które by je uzasadniały, tj. nie podał, w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy.

Z tego powodu, wobec stwierdzenia wyżej wskazanych braków, Sąd Najwyższy uznaje, że wniesiona skarga nie może być uznana za skargę spełniającą wymogi ujęte w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o skardze na przewlekłość (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 15 stycznia 2008 r., III SPP 46/07; 16 kwietnia 2024 r., I NSP 211/23) i podlega odrzuceniu.

Niezależnie od powyższych rozważań Sąd Najwyższy wskazuje również, że art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość zawiera zamknięty katalog postępowań, w których określonym podmiotom przysługuje uprawnienie do wniesienia skargi

na przewlekłość (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 listopada 2018 r., I NSP 39/18; 6 grudnia 2011 r., KSP 11/11; 29 października 2009 r., KSP 18/09).

Powyższe nakazuje przyjąć, że w postępowaniach innych niż wymienione w katalogu określonym w art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość skarga nie przysługuje. Nie ulega przy tym wątpliwości, że w katalogu tym nie zostało uwzględnione postępowanie wywołane skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Z treści skargi wniesionej przez skarżącego wynika, że dotyczy ona postępowania wywołanego skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi pod sygn. I As 6/25. Jak podkreślono powyżej, w postępowaniach tego rodzaju ustawodawca nie przewidział możliwości wniesienia skargi na przewlekłość, a zatem skarga ta jest niedopuszczalna i jako taka podlega odrzuceniu.

Ostatnią podstawę odrzucenia skargi na przewlekłość postępowania wniesionej przez skarżącego stanowi art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, który stwierdza, że wniesienie skargi na przewlekłość postępowania jest dopuszczalne wyłącznie w toku postępowania, którego ta skarga dotyczy. W przeciwnym razie musi być ona uznana za niedopuszczalną z mocy prawa.

Powyższa sytuacja zaistniała w przypadku niniejszej skargi. Postępowanie w sprawie ze skargi skarżącego na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi w sprawie o sygn. I As 6/25 zostało zakończone 4 marca 2025 r. Tymczasem skarżący wniósł skargę pismem z 2 lipca 2025 r.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 9 ust. 1 w zw. Z art. 6 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o skardze na przewlekłość oraz art. 395 § 1 w zw. Z art. 397 § 1¹ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, orzekł jak w sentencji postanowienia.

Konsekwencją odrzucenia skargi na przewlekłość postępowania jest zbędność orzekania w przedmiocie wniosku skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych. Postępowanie w tym zakresie należało więc umorzyć

na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość.

[D.Z.]

[a.ł.]